

XI. RAČUNOVODSTVENE INFORMACIJE

1. GODIŠNJE AMORTIZACIJSKE STOPE ZA DUGOTRAJNU IMOVINU

Amortizacija dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine priznaje se pravnim i fizičkim osobama (dohodašima) kao rashod u svoti obračunanoj na trošak nabave po pravocrtnoj metodi primjenom godišnjih amortizacijskih stopa (čl. 12. Zakona o porezu na dobit.)

Dugotrajnom materijalnom i nematerijalnom imovinom smatraju se stvari i prava čiji je pojedinačni

trošak nabave veći od 464,53 eura i vijek trajanja dulji od godinu dana.

Stvari opreme s nižom nabavnom vrijednošću od navedene vode se u knjigovodstvu kao sitni inventar, ili se knjiže na trošak ako se brzo potroše.

Godišnje amortizacijske stope mogu se podvostručiti i porezno su priznani rashod, no ako porezni obveznik obračunava amortizaciju u svoti nižoj od porezno dopustive, tako obračunana amortizacija smatra se također porezno priznatim rashodom.

Tablica 1. Pregled godišnjih (porezno priznatih) amortizacijskih stopa

Računska skupina	Grupe dugotrajne imovine	Vijek trajanja (godine)	Godišnja amortizacijska stopa	Podvostručena amortizacijska stopa
01	Nematerijalna imovina - patenti, licencije, koncesije, izdatci za razvoj, zaštitni znak, know-how i ostala slična prava	4	25 %	50 %
	Računalni programi	2	50 %	100 %
02	Materijalna imovina – nekretnine - poslovne zgrade, uredi i lokali - tvorničke zgrade, radionice i hale - zgrade trgovina, hotela, motela, restorana i ugostiteljskih objekata - skladišta, silosi, nadstrešnice, garaže, staklenici, sušionice, hladnjače - montažne zgrade, barake, mostovi i slične drvene konstrukcije - ograde (betonske, kamene, metalne i sl.), izlozi, potporni zidovi, brane - putovi, mostovi, parkirališta, staze, rampe, nadvožnjaci te druge betonske ili metalne konstrukcije - cjevovodi, vodospremnici, utvrđene obale, kanali, kanalizacija, dalekovodi - sportski objekti, žičare, sportski tereni, montažne sportske dvorane - objekti poljoprivrede - ostali nespomenuti građevinski objekti	20	5 %	10 %

Računska skupina	Grupe dugotrajne imovine	Vijek trajanja (godine)	Godišnja amortizacijska stopa	Podvostručena amortizacijska stopa
03	<p>Postrojenja</p> <ul style="list-style-type: none"> - tehnička postrojenja, uređaji, pogonski motori, platforme i sl. - strojevi i alati u svezi sa strojevima u pogonima i radionicama za obradu i preradu - energetska postrojenja - rashladna postrojenja - pokretna postrojenja (dizala, pokretne stepenice, pokretne trake i sl.) - mlinska i separatorna postrojenja - postrojenja za pakiranje, ambalažu i sl. - brodska postrojenja - ostala postrojenja <p>Oprema</p> <ul style="list-style-type: none"> - oprema trgovine (blagajne, rashladne vitrine i sl.) - oprema ugostiteljstva, hotela i sl. (aparati, štednjaci, hladnjaci i sl.) - oprema servisa (dizalice, ispitni uređaji, aparati i sl.) - oprema za graditeljstvo i montažu (kranovi, skele, oplate, dizalice, valjci i sl.) - oprema grijanja/hlađenja - oprema zaštite na radu i protupožarne zaštite - ostala oprema - uredska oprema (fotokopirni aparati, telefoni, telefaksi, blagajne, alarmi, klimatizacijski uređaji, televizori i sl.) <p>Alati, inventar i transportna imovina</p> <ul style="list-style-type: none"> - teretna i vučna vozila, tegljači i kamioni, cisterne i hladnjače - priključna transportna sredstva - teretna dostavna i kombi vozila - auto miješalice, auto crpke za beton, auto dizalice i sl. - autobusi - zrakoplovi - inventar trgovine (police, pregrade, pultovi) - ugostiteljsko i hotelsko pokućstvo i inventar - pogonski i skladišni inventar - alati, mjerni i kontrolni instrumenti - audio i video aparati, kamere, dronovi za snimanje, parkirne rampe i sl. 	4	25 %	50 %
03	<ul style="list-style-type: none"> - reklame, stupovi i sl. - inventar ustanova <p>Poljoprivredna oprema i mehanizacija</p> <ul style="list-style-type: none"> - traktori, kombajni, prikolice, kosilice i sl. - radni priključci (plugovi, beračice, freze, prskalice, sabirače i sl.) - oprema za mljekarstvo, ribarstvo, vinogradarstvo, voćarstvo, maslinarstvo, stočarstvo, pčelarstvo, povrtlarstvo i sl. 	4	25 %	50 %
	Računala, računalna oprema, mobilni telefoni i oprema za računalne mreže	2	50 %	100 %
	Osobni automobili	5	20 %	40 %
	Brodovi do 1000 BRT, jahte, jedrilice, ribarski čamci i slična plovila	10	10 %	20 %
	Brodovi veći od 1000 BRT	20	5 %	10 %
04	<p>Biološka imovina – višegodišnji nasadi</p> <ul style="list-style-type: none"> - voćnjaci, vinogradi, maslinici, plantaže drveća i sl. 	10	10 %	20 %
	<p>Biološka imovina – osnovno stado</p> <ul style="list-style-type: none"> - goveda, konji, magarci, mule, svinje, ovce, koze, perad, ribe, pčelinja društva, stado divljači i ostale nespomenute životinje 	5	20 %	40 %
05	<p>Ulaganja u nekretnine – vrednovane po modelu troška nabave</p> <ul style="list-style-type: none"> - građevine u najmovima – poslovne zgrade, stanovi, apartmani, kuće i sl. 	20	5 %	10 %

Napomena:

Opširnije o obračunu amortizacije može se pročitati u časopisu prilogu časopisa RRI^F – Sastavljanje financijskih i poreznih izvještaja za 2022. godinu za poduzetnike br. 1/23., str. 15.

2. ČUVANJE KNJIGOVODSTVENIH ISPRAVA

Sukladno Zakonu o računovodstvu (Nar. nov., br. 78/15. – 114/22.) i Općem poreznom zakonu (Nar. nov., br. 115/16. – 114/22.) poduzetnici trebaju čuvati knjigovodstvene isprave i drugu dokumentaciju u sljedećim rokovima:

KORISNO!

i u 2023.

NOMOTEHNIKA - izrada općih akata

(zakona, uredaba, pravilnika, statuta, poslovnika, naredaba, i dr.) S PRAKTIČNIM PRIMJERIMA

Tablica 2. Prikaz čuvanja dokumentacije nastale u 2022. prema Zakonu o računovodstvu i Općem poreznom zakonu.

Red. br.	Vrsta isprave	Rok čuvanja	Početak roka čuvanja	Najkraći rok čuvanja
I	Knjigovodstvene isprave			
A	Isplatne liste ili analitičke evidencije o plaćama za koje se plaćaju obvezni doprinose	Trajno	–	Trajno
B	Isprave na temelju kojih su podatci uneseni u dnevnik, glavnu knjigu i pomoćne knjige	Najmanje 11 godina	31. 12. 2022.	31. 12. 2033.
II	Poslovne knjige			
A	Dnevnik i glavna knjiga	Najmanje 11 godina	31. 12. 2022.	31. 12. 2033.
B	Pomoćne knjige, porezne evidencije i obračuni	Najmanje 11 godina	31. 12. 2022.	31. 12. 2033.
III	Izvješća			
A	Financijski izvještaji	Trajno	–	Trajno
B	Godišnja izvješća	Trajno	–	Trajno
IV	Ostalo			
1.	Kupoprodajni ugovori nekretnina			Trajno

Napomena:

Opširnije o čuvanju dokumentacije vidjeti u časopisu RRiF br. 6/21.

Iako Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Nar. nov., br., 91/96 do 94/17) ne propisuje rok za čuvanje vlasničkih isprava, iz višestrukih razloga treba ih čuvati trajno, odnosno sve dok postoji pravo ili odgovornost iz vlasničkih odnosa.

3. OBVEZNICI REVIZIJE

Obveza revizije uređena je čl. 20. Zakonom o računovodstvu. Obveznici revizije financijskih godišnjih i konsolidiranih financijskih izvješća prikazani su u nastavku.

Obveznici revizije	Dodatni zahtjevi
1. Subjekti od javnog interesa (vidjeti sljedeću tablicu u nastavku)	–
2. Veliki poduzetnici	–
3. Srednji poduzetnici	–
4. Matična društva velikih grupa	–
5. Matična društva srednjih grupa	–
6. Dionička društva, društva s ograničenom odgovornošću i komanditna društva koja nisu velika i srednja društva i subjekti od javnog interesa	Ako pojedinačni ili konsolidirani podatci d.d.-a, d.o.o.-a i k.d.-a prelaze dva od tri uvjeta u prethodnoj godini: – ukupna aktiva 1.990.842,13 eura – prihodi 3.981.684,25 eura – prosječan broj zaposlenih 25 radnika

Obveznici revizije	Dodatni zahtjevi
7. Poduzetnici koji su podnijeli zahtjev za uvrštavanje vrijednosnih papira na uređeno tržište	–
8. Poduzetnici koji su sudjelovali u pripajanju, spajanju odnosno podjelama kao preuzimatelji ili novoosnovana društva	–

Subjekti od javnog interesa

Red. br.	Subjekt
1.	Poduzetnici osnovani prema hrvatskim propisima i čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište bilo koje države članice
2.	Kreditne institucije
3.	Institucije za elektronički novac
4.	Društva za osiguranje
5.	Društva za reosiguranje
6.	Leasing društva
7.	Društva za upravljanje UCITS fondovima
8.	Društva za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima
9.	UCITS fondovi
10.	Alternativni investicijski fondovi
11.	Mirovinska društva koja upravljaju obveznim mirovinskim fondovima
12.	Mirovinska društva koja upravljaju dobrovoljnim mirovinskim fondovima
13.	Obvezni mirovinski fondovi te mirovinska osiguravajuća društva
14.	Dobrovoljni mirovinski fondovi
15.	Društva za dokup mirovine
16.	Factoring društva
17.	Investicijska društva
18.	Burze
19.	Operateri MTP-a
20.	Središnja klirinška depozitarna društva
21.	Operateri središnjeg registra
22.	Operateri sustava poravnanja i/ili namire
23.	Operateri fonda za zaštitu ulagatelja
24.	Trgovačka društva i druge pravne osobe obuhvaćeni odlukom o pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku koju donosi Vlada Republike Hrvatske sukladno zakonu kojim se uređuje upravljanje državnom imovinom, osim pravnih osoba koje vode poslovne knjige i sastavljaju financijske izvještaje u skladu s propisima kojima se uređuje proračunsko računovodstvo ili računovodstvo neprofitnih organizacija (Odluka o pravnim osobama od posebnog interesa Republike Hrvatske (Nar. nov., br. 147/21))
25.	Trgovačka društva, koja samostalno ili zajedno sa svojim ovisnim društvima tijekom prethodne poslovne godine ispunjavaju jedan od sljedećih uvjeta: 1. zapošljavaju prosječno više od 5.000 radnika tijekom poslovne godine u Republici Hrvatskoj 2. imaju aktivu veću od 663.614.042,07 eura na zadnji dan poslovne godine.

Odluku o izboru revizora za 2023. donosi skupština trgovačkog društva do 30. rujna 2023. godine. Cijena revizorske usluge slobodno se ugovara.